

Vianoce - vo dne

25. december 2024

Jn 1, 1 - 18

Milé sestry a bratia v Kristovi

Nechcem príliš mentorovať, mudrovať, ako to na tieto sviatky máme vo zvyku. Skôr chcem vyjadriť spokojnosť a radosť z toho, že tohoročný komerčný advent sa mi zdal trochu menej vliezavý, agresívny ako po minulé roky, kedy sa na nás Tichá noc valila všade už od Dušičiek. Možno aj obchodníci si konečne uvedomili, že prehnaná snaha môže byť aj kontraproduktívna. Alebo môj dojem vyplynul aj z toho, že som sa medzičasom „odstrihol“ od TV vysielania - jedno akej produkcie či už nemeckej anglickej o ten našej radšej pomlčať. Priznám sa, že som si ponechal ešte rannú telerozcičku, ale pretože som lenivý, darí sa mi to len občas.

Je dobré, keď v živote vieme mať vnímať medzi všedným, čo v liturgii predstavuje aj advent a sviatkom, ktorým sú Vianoce. Je dobré, keď aj voči tomu, čo je na pohľad pekné vieme mať trochu kritický odstup. Veď neustále zdôrazňovanie vonkajšku, povrchu, spôsobuje, že strácame zmysel pre to, čo je v hĺbke. Je to potom to, čo sa deje v celom našom živote, že strácame už zmysel pre život samotný, pre hlbšie hodnoty, aj pre skutočné stretnutia. Namiesto toho máme nekonečný prúd zábavy z médií a Internetu.

Čo nám teda hovorí dnešný sviatok? No priznajme si najprv, či už aj od cirkvi neočakávame, že sa pripojí k tej lavíne na pohľad krásneho, učesaného, že sa bude aj kresťanstvo dnes prezentovať peknými rečami, pekným vonkajškom?

Ak chceme ísť viac na hĺbinu - musíme si všimnúť to, čo nám Cirkev dnes svojimi čítaniami ponúka - počuli sme úvod Jánovho evanjelia - ktorý popisuje veľký oblúk od stvorenia sveta až k naplneniu času v narodení Ježiša Krista.

Svätopisec nás tým upriamuje na začiatky. Pripomína Boha, ktorý bol na počiatku všetkého, Boha Stvoriteľa, ktorý je Otcom. Je to Boh, ktorý napriek všetkému nezabúda na svojich, myslí na nás s láskou. Je to nie Otec, ktorý chce len vzbudiť vinu, pocit povinnosti. Nie je to Otec, ktorý chce byť vodcom. Boh je otec, ktorý nechce byť mačom moci, nejakým otcom divokej hordy, ani fuehrerom, ako chcú byť niektorí tzv. politickí mesiáši. Boh, ktorého nám pripomína dnešné evanjelium stále znovu prejavuje o nás, o mňa o Teba svoj záujem. Chce v nás vzbudiť ozajstnú lásku, ozajstný záujem o druhých, o druhého človeka. Chce nás prebudiť k radostnej cirkulácii stretnutí a vzťahov.

Ten istý Boh Otec z rovnakej príčiny posielal k nám v plnosti času svojho Syna - Ježiša Krista. Posielal ho preto, aby naše životy osvietil svetlom svojej pravdy. Aby sme sa aj my narodili druhýkrát - teraz už z ducha, z Boha. Znie to komplikovane, ale tým čo ho prijali, musí táto zvesť znieť jednoducho. Pretože už to smeli zakúsiť vo svojom živote. Už vo svojom živote mohli zakúsiť milosť nového začiatku, vedia čo to je. Mohli by sa oddávať lamentáciám, sklamaniu, ale oni napriek tomu kráčajú ďalej.

Vianoce samotné nám pripomínajú, že Boh sa nebojí nového začiatku. Nebojí sa nanovo písať príbeh s nami ľuďmi. Skúsme si to predstaviť naším ľudským pohľadom, aj keď ten sa vždy míňa s božou realitou. Skúsme si predstaviť, že Boh prichádza z nekonečna vesmíru na našu malú planétu, na ktorej už predtým nechal vzísť život. Prichádza k svojim stvoreniam, ktoré už tisíckrát porušili jeho vôľu, a robí nový pokus, robí nový začiatok. Dáva nám to najvlastnejšie - dáva prísť

tomu, ktorého my svojou ľudskou rečou - aby sme túto blízkosť nejako vyjadrili - nazývame jeho Synom - božím Synom. Robí tak, napriek tomu, že už vopred vie, že aj tentokrát to nedopadne celkom dobre. Že aj teraz len zaseje semienka dobra do role tohoto sveta.

Boh aj nám týmto dáva nádej, že žiadne sklamanie nemôže byť také veľké, aby sa nedalo začať odznovu. Preto ani my si dnes nechceme len pripomenúť túto dávnu udalosť spred 2000 rokov, ale chceme sa s jej pomocou nanovo pozrieť do budúcnosti. Chceme s Ježišovou pomocou vnímať budúcnosť nie cez optiku krátkodobej zábavy, rôznych webov, konšpirácií, ktoré nakoniec len chcú ľudí pripraviť na zlo, na násilie. Chceme sa dnes pozrieť do budúcnosti optikou Ježišovho božieho kráľovstva. Toho kráľovstva, ktoré musí vždy nanovo vzísť, nanovo vyklíčiť v srdci človeka. Ozajstné hodnoty božieho kráľovstva ako je pokoj, láska, mier, dobro sa nedajú kúpiť, ani sa nedajú vyhandlovať obchodmi, dá sa k nim len priblížiť sa ľudským srdcom. Ozajstný mier, pokoj, dobro vznikajú len v ľudskom srdci.

Veď aj Boh sa vždy nanovo dáva na cestu k nám, nie je k nám ľahostajný, nie je pasívny voči nám. Aj nás povzbudzuje k tomu, aby sme ani my nestratili odvahu k novému začiatku.

Na počiatku bolo Slovo - počuli sme dnes v evanjeliu. To aj nás povzbudzuje k slovám. Nie k zneužitiu slova, ale k tomu, aby našim slovám nechýbala fantázia. Aby sme sa v nasledujúcom roku vedeli prerozprávať k tomu, čo je v našich životoch dôležité. Aby našej reči nechýbalo srdce. Aby nakoniec v nej sme nechýbali my samotní. Lebo aj to sa niekedy stáva.

Ak to dokážeme, potom Vianoce nebudú pre nás len návratom k niečomu dávnomu, ale stanú sa sviatkom nášho života, našich životov. K tomu nech aj nám Pán Boh pomáha.